

- фізичні недоліки (дефекти мови і особливості зовнішності, які сприймаються як недолік).

5. Конфлікти, обумовлені матеріально-побутовими труднощами.

6. Інші конфлікти.

Суїцидонебезпечна ситуація включає, як правило, взаємодію конфліктів різних типів. Однак не всякий конфлікт веде до суїциду. Суїцидонебезпечні реакції, зниження або втрата цінностей життя не можуть з'явитися поза зв'язком з особистісними особливостями.

УДК 34 (477) «1943/1953»

Олена Юрїївна ТИТАРЕНКО,

асистент кафедри конституційного та адміністративного права
Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий
університет», кандидат історичних наук

ПРАВОВА ПОЛІТИКА РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ У КУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Під час вивчення аспектів, пов'язаних із повоєнною відбудовою, на периферії дослідницького інтересу залишалися питання, пов'язані з соціокультурними процесами. Головною ознакою розвитку культурних процесів в Українській РСР було державно-партійне втручання в усі сфери культурного життя, що по своїй суті було логічним для командно-адміністративної системи та мало на меті підпорядкування культури іншим сферам суспільного життя, зокрема, політиці та економіці. Все це зумовило прийняття комплексу заходів, у тому числі і тих, що регулювали питання культурного життя населення. Перемога у війні послужила додатковим легітимізуючим чинником для влади, за влучним виразом відомого російського історика Г. Бордюгова «освятила, зробила недоторканими командно-адміністративні методи управління», які проявилися і в сфері культурного життя [1, с. 281]. Виходячи з цього, діяльність влади була спрямована на утвердження нових ціннісних орієнтирів, які відповідали уявленням про характер радянського суспільства.

Органами влади протягом перших постокупаційних років було видано низку окремих постанов, що регулювали питання роботи в окремих галузях культурно-просвітньої роботи. До них, зокрема, відносилася постанова РНК УРСР та ЦК КП(б)У «Про поліпшення роботи сільських кіноустановок» від 11 жовтня 1944 р., постанова Ради Міністрів УРСР «Про заходи щодо зміцнення районних і сільських бібліотек» від 5 березня 1947 р. [2, с. 287-291], постанови, що стосувалися репертуару художньої самодіяльності, лекційної пропаганди, заходів щодо

поліпшення роботи сільських та колгоспних клубів, роботи профспілкових клубів тощо, які мали наслідком прийняття обкомами КП (б) У та виконками обград відповідних рішень. Окремою сферою регулювання залишилися свята та урочистості, порядок проведення яких і репертуарна програма визначалися і затверджувалися відповідно до постанов ЦК КП (б) У на бюро обкомів [3, арк. 143-150].

З другої половини 40-х років ідеологічний тиск, який був дещо послаблений в період війни, знову починає набирати сили. Під жорстоким контролем опиняються всі сфери духовного життя – література, кіно, театр та музика, що знаменувало собою новий етап ідеологічного наступу, спрямованого насамперед проти інтелігенції. Влітку 1946 р. відбувся перший після війни пленум ЦК ВКП (б), на якому було намічено генеральну лінію партії на післявоєнний період і ухвалено низку постанов, що стосувалися нового ідеологічного курсу, а, відповідно, ідеологічної чистки. Масштабна ідеологічна кампанія, спрямована на посилення партійного контролю за інтелектуальним, в тому числі і культурним, життям країни, увійшла в історію як «ждановщина» [4, с. 549-550]. Початок ідеологічним кампаніям другої половини 1940-х років поклала постанова ЦК ВКП (б) «Про журнали «Звезда» і «Ленинград» (серпень 1946 р.), яка була опублікована в газеті «Культура и жизнь» (орган Управління пропаганди та агітації ЦК) і мала визначати ключові вектори культурної політики. Майже одразу виходять і наступні постанови: «Про перекручення і помилки у висвітленні історії української літератури в «Нарисі історії української літератури» (24 серпня 1946 р.), «Про журнали сатири і гумору «Перець» (19 вересня 1946 р.), «Про журнал «Вітчизна» (1 жовтня 1946 р.), «Про репертуар драматичних театрів і заходи щодо його поліпшення» (серпень 1946 р.) та «Про кінофільм «Велике життя» (вересень 1946 р.). Невдовзі дійшла черга й до музичної сфери. Так, у лютому 1948 р. вийшла постанова, що засуджувала формалістичний напрям у музиці, під назвою «Про стан і заходи поліпшення музичного мистецтва на Україні у зв'язку з постановою ЦК ВКП(б) «Про оперу «Велика дружба» В. Мураделі» [5, с. 181-182]. Загалом, у період з 1946 по 1951 роки було прийнято 12 значних постанов ЦК ВКП(б) та ЦК КП(б)У з ідеологічних питань, що спрямовувалися на викриття різноманітних політико-ідеологічних прорахунків, начебто допущених представниками творчої інтелігенції.

Поетика соцреалізму, введена в канон, пропонуючи систему векторів розвитку та табу, обмежувала можливість творчості, власного вибору для митців [6, с. 414]. Цю лінію було продовжено в наступні роки, коли з'явилися постанови ЦК КП(б)У «Про журнал «Дніпро» (1950), «Проти ідеологічних перекручень в літературі» (1951) тощо. Як зазначає відомий український історик Ю. Шаповал, «...властиві цим документам безапеляційність, бруталний схематизм призвели до серйозних перекручень в оцінках загального стану літератури і мистецтва на

Україні» [7, с. 275]. Тенденції, закладені в постановах, призводили до того, що література, мистецтво, наука ставали ізольованими, втрачаючи свій зв'язок із західним світом [8, с. 207].

У контексті владних постанов слід розглядати і рішення, що розроблялися дорадчими структурами, які склалися з митців та представників партійної номенклатури. Враховуючи необхідність створення певних дорадчо-консультативних структур, що мали полегшувати прийняття актуальних і відповідних вимогам часу і поставленим завданням рішень, у березні 1945 р. було створено комісії Політбюро ЦК КП (б) У з науки, преси та видавництв, культури і літератури на чолі з Д. Мануїльським [9, арк. 11]. До складу комісії було залучено багатьох відомих вчених, літераторів, композиторів, які виступали в якості своєрідного експертного середовища. Показовим у плані завдань, які ставилися перед діячами культури, стала доповідь «Про чергові завдання літературно-мистецької критики на Україні» завідувача відділу літератури і мистецтв Управління пропаганди і агітації ЦК КП (б) У Л. Новиченка [10, арк. 2, 11, 12].

Таким чином, влада як на центральному, так і на місцевому рівні вдалася до низки кроків, спрямованих на активізацію культурного життя серед населення та підпорядкуванню його основній державній політичній лінії. Ці кроки носили утилітарний і політично інструменталізований характер, впроваджувалися в життя методами адміністративного та ідеологічного тиску, політичних переслідувань в умовах важкого повоєнного повсякдення.

Список бібліографічних посилань:

1. Бордюгов Г. А. Великая Отечественная: подвиг и обманутые надежды: История Отечества: люди, идеи, решения. Очерки истории Советского государства / сост. В. А. Козлов. М. : Полииздат, 1991. – 366 с.
2. Культурне будівництво в Українській РСР, червень 1941-1950. Збірник документів і матеріалів: в 2 т / відп. ред. Ю. Ю. Кондуфор. К.: Наукова думка, 1989. – Т. 2. – 564 с.
3. Державний архів Донецької області. Ф. П. – 326. Оп. 4. Спр. 898. – 182 арк.
4. Власть и художественная интеллигенция. Документы ЦК РКП (б) – ВКП (б), ВЧК-ОГПУ-НКВД о культурной политике. 1917-1953 / под ред. акад. А. Н. Яковлева. М. : МФД, 2002. – 872 с.
5. Зубкова Е. Ю. Послевоенное советское общество: политика и повседневность. – 1945 – 1953. М. : РОССПЭН, 1999. – 229 с.
6. Костюк Г. О. Сталінізм в Україні: (Генеза і наслідки): Дослідження і спостереження сучасника. К. : Смолоскип, 1995. – 508 с.
7. Шаповал Ю. І. Україна 20-50-х років: сторінки ненаписаної історії. К. : Наукова думка, 1993. – 351 с.

8. Баберовскі Ёорг. Червоний терор. Історія сталінізму / пер. з німецької. К. : К. І. С., 2007. – 248 с.

9. Центральний державний архів громадських об'єднань України. Ф-1. Оп. 70. Спр. 1343. – 21 арк.

10. Центральний державний архів громадських об'єднань України. Ф-1. Оп. 70. Спр. 518. – 16 арк.

УДК 57. 017. 645

Андрій Вікторович ФІСЕНКО,

викладач кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5291-3616>

Сергій Вікторович ЧЕРЕДНІЧЕНКО,

старший викладач кафедри фізичного виховання Інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

ВПЛИВ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ ПРИ ОЗДОРОВЛЕННІ ХРЕБТА

Неприємні відчуття тяжкості в області спини – найпоширеніша хвороба 21 століття, що вражає підлітків, студентів і в першу чергу працездатний контингент. Даний вид захворювання має регулярне омолодження, так як більш молоде покоління стикається з частими болями в попереку після тривалого перебування тіла в статичному положенні або після неправильних фізичних навантажень на хребет. Якщо у деяких людей такі болі можуть здаватися незначними і нерегулярними, то в інших вони викликають виснажливі болі.

Захворювання хребта – поліфакторіальні дегеративні захворювання хребетно-рухового сегмента, що вражають в першу чергу міжхребетні диски, потім інші відділи хребта опорно-рухового апарату і нервову систему. [1]. Медичні дослідження показують, що близько 80% працездатних людей регулярно стикаються з даною проблемою і після її виявлення приходять до рішення про припинення занять спортом. Ні в якому разі не можна ставитися до таких болів легковажно, але і не варто нехтувати знеболювальною гімнастикою. У більшості випадків фізичне навантаження не є протипоказаним, а навпаки повинно сприяти швидкому відновленню та підтримці загального фізичного стану людини. Для цього варто ретельно підібрати відповідні фізичні вправи, залежно від джерела болю [2]. Причинами виникнення цього захворювання можуть стати переохолодження, нерегулярні фізичні навантаження, різкий набір ваги, неправильне харчування, стреси, викривлення хребта, ускладнення після перенесених захворювань. Так само вони негативно позначаються на стані всього організму. Для профілактики болю в спині пропонується методичний комплекс вправ, який може виконуватися студентами в